

Insulas etiske retningslinjer for leverandører

INTRODUKSJON

Insula AS er et nordisk sjømatkonsern med hovedfokus på utvikling, foredling og salg av fisk og sjømatprodukter. Vår strategi er å være en komplett tilbyder av sjømat til dagligvare- og storhusholdningsmarkedet, med Norden som vårt hjemmemarked. Vår visjon er «*En bedre verden gjennom kjærlighet til sjømat*». Sjømat er godt for kroppen og bra for miljøet, og ved å bidra til å øke sjømatkonsumet vil vi gjøre samfunnet sunnere og mer bærekraftig. Konsernet består av fem forretningsområder med ca 1000 ansatte i Norge, Sverige, Danmark og Finland, og har en årlig omsetning på ca 575 millioner euro.

Som leverandør av sjømat, eier av tradisjonsrike bedrifter, og arbeidsgiver for dedikerte ansatte, medfølger et stort ansvar. Vi er derfor opptatt av å bygge vår konsernkultur basert på våre kjerneverdier og felles etiske retningslinjer for å sikre ansvarlighet, forsvarlig drift og produksjon. Insulas etiske retningslinjer setter standarden for hvordan vi driver vår virksomhet. Respekt for mennesker og miljø, lovlidighet og integritet er vårt felles fundament, og gjør det enkelt for oss å styre etter våre kjerneverdier; *Nær, Modig og Engasjert*.

Insulas etiske retningslinjer for leverandører er basert på FN Global Compact's ti prinsipper om menneskerettigheter, arbeidsliv, miljø og anti-korrupsjon, The International Labour Organisation (ILO) og retningslinjer fra OECD, og beskriver forventninger og spesifikke krav som alle våre leverandører skal etterkomme. I tillegg forventer Insula at alle leverandører, produktleverandører såvel som serviceleverandører og forretningspartnere, sørger for at deres underleverandører også innfrir kravene i disse retningslinjene og opptrer ansvarlig.

Før det inngås en avtale med en ny leverandør, kan Insula utføre aktsomhetsvurdering avhengig av risiko. Ytterligere aktsomhetsvurderinger kan gjøres ved behov eller dersom leverandøren gjennomfører større endringer i sin virksomhet som påvirker vurderingen.

Ved brudd på Insulas etiske retningslinjer for leverandører er leverandøren forpliktet til å melde fra til Insula om manglende overholdelse, og i samarbeid med Insula etablere en handlingsplan for å forbedre eksisterende praksis og sikre akseptabel etterlevelse av retningslinjene for fremtiden. Negative konsekvenser av handlinger skal utbedres. Ved usikkerhet oppfordrer vi våre leverandører til å ta kontakt med oss for å diskutere eventuelle uklarheter. Ved alvorlig brudd på Insulas etiske retningslinjer for leverandører forbeholder Insula seg retten til umiddelbart å terminere kontraktsforholdet uten at det påhviler Insula et økonomisk erstatningsansvar.

Insulas leverandører oppfordres til å engasjere seg og ta opp problemer som vil forbedre selskapets utvikling og atferd.

Insula krever at de etiske retningslinjene for leverandører signeres av leverandøren som et individuelt dokument eller aksepteres som en integrert del av forretningsavtalen. Tredjepartssertifiseringer kan også bli forespurt.

Insulas etiske retningslinjer for leverandører er godkjent av styret i Insula AS og sist revidert i august 2025.

Amund Fjørtoft

Administrerende direktør Insula AS

KRAV TIL LEVERANDØRER

Rettslige krav

Leverandører må følge gjeldende lovverk, reguleringer og bransjestandarder. Hvis noen av kravene i Insulas etiske retningslinjer for leverandører skulle avvike fra nasjonale lover, skal det strengeste kravet gjelde.

1. Tvunget arbeid og disiplinære tiltak

- 1.1 Insulas leverandører skal behandle arbeidere med respekt og verdighet, og hver arbeider har krav på grunnleggende menneskerettigheter. Ingen form for tvunget arbeid, lønsslaveri, menneskehandel eller ufrivillig arbeid er tillatt.
- 1.2 Arbeidere skal ikke tvinges til urimelige økonomiske eller frihetsberøvende krav i forbindelse med sitt ansettelsesforhold, som f.eks. å betale depositum eller levere inn sin identifikasjonsdokumentasjon til arbeidsgiver. Alle arbeidere skal ha lov til å avslutte sitt arbeidsforhold i henhold til en rimelig oppsigelsesfrist. Tvunget eller ubetalt arbeid er uakseptabelt i enhver form.
- 1.3 Ingen arbeidere skal under noen omstendigheter gjennomgå fysisk avstraffelse eller annen form for fysisk, seksuell eller psykologisk straff eller trakassering, eller noen form for ydmykelse, krenkelse eller fornedrelse.
- 1.4 Arbeidere bør ha tilgang til å varsle anonymt for å adressere negative hendelser, og bør beskyttes mot uønskede effekter

2. Barnearbeid

- 2.1 Insulas leverandører skal beskytte barn fra økonomisk utnyttelse og arbeid som kan være ødeleggende for barnets utdanning og helse. Minimumsalder for arbeidere skal ikke være under 15 år og overholde den nasjonale minimumsalderen for sysselsetting, eller alderen for fullføring av skoleplikt, hvilken av disse som måtte være høyere. Hvis lokalt minimum er satt til 14 år i henhold til unntak for utviklingsland under ILO konvensjonen 138, kan denne lavere alderen gjelde. Bedriften skal sørge for tilstrekkelig beskyttelse og passende stillinger for unge arbeidstagere. Personer under 18 år har ikke lov til å være sysselsatt om natten eller under farlige forhold.
- 2.2 Mistenkt og/eller avdekket barnearbeid skal umiddelbart rapporteres til Insula.
- 2.3 Alle handlinger, som reaksjon på mistenkt og/eller avdekket barnearbeidsaker, skal være med tanke på barnets beste. Tilstrekkelig støtte skal gis til barn som er offer for barnearbeid for å gi dem mulighet til å delta i og fullføre obligatorisk utdanning.

3. Diskriminering

- 3.1 Det skal ikke være noen direkte eller indirekte diskriminering på arbeidsplassen ved ansettelse, kompensering, tilgang til opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk bakgrunn, nasjonalitet, språk, religion, kaste, alder, funksjonshemming, kjønn, sivilstand, seksuell legning, foreningsmedlemskap eller sosial eller politisk tilknytning/annen mening.
- 3.2 Nedverdiggende behandling av arbeidere, for eksempel psykisk eller seksuell trakassering, mobbing eller diskriminering i form av språk eller handlinger, skal ikke tolereres.

4. Foreningsfrihet

- 4.1 Arbeidere hos Insulas leverandører skal stå fritt til å etablere, melde seg inn eller ikke melde seg inn i, fagforeninger og lignende eksterne og interne representative organisasjoner for å fremme arbeideres rettigheter.

4.2 Alle ansatte skal ha rett til kollektiv lønnsforhandling.

5. Arbeidsforhold, lønn og arbeidstimer

- 5.1 Alle arbeidere skal ha rett på en skriftlig og signert arbeidskontrakt på et språk de forstår som skisserer deres lønnsbetingelser og betalingsmetode før de trer inn i arbeidet.
- 5.2 Forpliktelser til ansatte under internasjonale konvensjoner, nasjonal lov og bestemmelser for fast ansettelse skal ikke unngås gjennom bruk av korttidskontrakter (som kontraktarbeid, tilfeldig arbeid eller dagsarbeid), underentreprenører eller andre arbeidsforhold.
- 5.3 Insulas leverandører skal minst betale lovlig minstelønn til sine arbeidere. Insula oppfordrer leverandører til å sikre arbeidere levelønn i tilfeller der minstelønn ikke dekker grunnleggende behov. Lønnsutbetaling skal finne sted minst en gang per måned.
- 5.4 Antall arbeidstimer pr uke skal generelt overholde de enkelte lands nasjonale lover og industristandarder og ikke mer enn gjeldende internasjonale standarder. Dog skal ukentlig arbeidstid på en jevnlig basis ikke overskride 48 timer.
- 5.5 Anbefalt maksimal overtid er 12 timer per uke, dvs at den totale arbeidsuken inkludert overtid ikke skal overskride 60 timer. Unntak til dette er akseptert når regulert ved kollektiv forhandlingsavtale. All overtid må være frivillig.
- 5.6 Det er ikke tillatt å bruke trekk i lønn som disiplinært tiltak.
- 5.7 Nattarbeid skal reguleres med hensyn til arbeidstid, hvile og helsevurderinger, særlig dersom arbeidet innebærer spesielle farer eller store fysiske eller psykiske belastninger.
- 5.8 Arbeidere skal ha rett til minst én fridag per uke.
- 5.9 Ansatte skal ha rett til fastsatt foreldrepermisjon og sykefravær uten noen form for følger.

6. Helse og sikkerhet

- 6.1 Insulas leverandører skal sørge for et trygt, godt og sunt arbeidsmiljø som overholder nasjonal lovgivning i det landet hvor bedriften opererer.
- 6.2 Det skal utpekes en representant fra ledelsen med ansvar for helse og sikkerhet for arbeiderne. Det skal etableres et system for å avdekke, unngå og iverksette tiltak mot mulige faktorer som kan påvirke arbeidernes helse og trygghet.
- 6.3 Insulas leverandører skal bidra til et trygt og godt arbeidsmiljø som ikke fører til skade på mennesker, miljø eller samfunn. Alle arbeidere må ha riktig personlig verneutstyr, tilgang til førstehjelpsutstyr og praktisere riktige maskinsikkerhetsprosedyrer. Det skal etableres, følges og oppdateres klare beskrivelser av regelverk og arbeidsrutiner for ivaretagelse av helse og sikkerhet, brannvern og beredskap.
- 6.4 Alle arbeidere må få regelmessig relevant opplæring i helse, miljø og sikkerhet. Dette gjelder også sesongarbeidere.
- 6.5 Arbeidere må ha tilgang til rene sanitæranlegg og rent drikkevann. Om nødvendig skal arbeidsgiver også tilby tilgang til trygge matlagingsfasiliteter.
- 6.6 Dersom arbeidsgiver er ansvarlig for arbeidernes sted å bo skal det være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert, ha tilgang til rene sanitæranlegg og rent drikkevann i tillegg til å dekke grunnleggende menneskelige behov. Brannvern og beredskap må følge samme standard som arbeidsstedet.

7. Bruk av ressurser og innvirkning på lokalsamfunnet

- 7.1 Fabrikkens omgivelser må ikke overutnyttes eller ødelegges av forurensning. Farlige kjemikalier og andre skadelige stoffer må håndteres forsiktig.

- 7.2 Ved konflikt med lokalsamfunnet med hensyn til bruk av land eller andre naturressurser skal partene gjennomgå forhandlinger som ivaretar respekten for individuelle og kollektive rettigheter til landet og andre eiendeler basert på praksis og tradisjoner. Dette gjelder også i tilfeller hvor disse rettighetene ikke er formelt registrert.
- 7.3 Produksjon og utvinning av råmateriale for produksjon må ikke bidra til ødeleggelse av ressurser og inntekt for marginaliserte grupper, som for eksempel å kreve store landområder eller andre naturressurser som befolkningen er avhengige av.

8. Nasjonal og internasjonal miljølovgivning

- 8.1 Insulas leverandører skal overholde gjeldende miljølovgivning i landet de opererer i. De skal ha kjennskap til og kontroll på miljøpåvirkningen av egne aktiviteter, være proaktive og systematisk jobbe mot å redusere eller hindre negativ miljøpåvirkning.
- 8.2 Insulas leverandører skal tilstrebe bruk av alle ressurser, særlig naturressurser fra fiske, oppdrett, skogbruks, vann og energi på en bærekraftig måte. Det er uakseptabelt for våre leverandører å bruke genmodifiserte organismer (GMO) i produkter som leveres til Insula.
- 8.3 Insulas leverandører skal ha prosedyrer og rutiner for håndtering av kjemikalier og tilstrebe reduksjon av kjemikalier i produksjonen.
- 8.4 Insulas leverandører og deres underleverandører skal følge anbefalinger fra internasjonal forskning på marine spørsmål (for eksempel ICES) for å jobbe mot et bærekraftig fiske og havbruk med minimal miljøpåvirkning gjennom hele verdikjeden.
- 8.5 Leverandører til Insula skal tilstrebe å redusere klimagassutslipp fra egen virksomhet og verdikjeden. Leverandører oppfordres til å beregne klimagassutslipp i sin virksomhet og sine produkter for å kunne sette reduksjonsmål og bistå med slik informasjon til Insula som bidrar til vårt eget klimaarbeid. Leverandører oppfordres til å gå over til en mer sirkulær ressursbruk og redusere unødvendig avfall.

9. Dyrevelferd

- 9.1 Ved produksjon av produkter med animalsk opprinnelse skal dyrevern/dyrevelferd tas i betraktning gjennom hele verdikjeden. Minimumskravet for dyrebehandling er at dyrene ikke blir utsatt for unødvendig lidelse, blir håndtert i henhold til dyrebeskyttelsesforskrifter i det aktuelle landet og har tilgang til mat og passende pleie under avl og oppdrett. Leverandøren må forholde seg til de fem frihetene for dyrene:
 - 1. Frihet fra sult, tørst og feilernæring
 - 2. Frihet fra kulde og unormal varme
 - 3. Frihet fra frykt og stress
 - 4. Frihet fra skade og sykdom
 - 5. Frihet til å utøve normal atferd

10. Forretningsetikk

- 10.1 Insulas leverandører skal ikke under noen omstendigheter kunne akseptere bestikklser og korrupsjon, inkludert tilretteleggingsbetalinger og utpressing. Leverandøren skal heller ikke tilby, love eller gi noen upassende ytelse, favør eller insentiv til noen offentlig tjenesteperson, internasjonal organisasjon eller noen annen tredjepart. Gjestfrihet, utgifter eller gaver skal ikke tilbys Insula eller mottas i situasjoner med kontraktstilbud, -forhandlinger eller -tildelinger. Med korrupsjon menes misbruk av tillit og makt til privat gevinst, og omfatter å gi eller motta bestikklser i form av gaver, penger eller tjenester. Dette er ulovlig og kan føre til sivilt erstatningsansvar og straffeansvar.
- 10.2. Leverandører till Insula skal opptre i samsvar med god forretningspraksis. Produkter og tjenester må oppfylle alle avtalte eller lovpålagte standarder for sporbarhet, helse, miljø og sikkerhet.

- 10.3. Informasjon om produktene og tjenestene som tilbys må være nøyaktig, verifiserbar og tydelig for å sikre sikkerhet så vel som etikk, miljømessige og sosiale aspekter.
- 10.4. Digital sikkerhet er et felles ansvar og interesse. Insula verdsetter beskyttelse av data og oppfordrer våre leverandører til å ha en digital sikkerhetsdatahåndtering
- 10.5. Leverandøren skal under ingen omstendighet forårsake eller være delaktig i noe brudd på generelle eller spesielle konkurransebestemmelser eller – lover, ulovlig priskonkurranse eller ulovlig markedsdeling.

11. Implementering og oppfølging

- 11.1 Insula forventer at alle våre leverandører respekterer Insulas etiske retningslinjene for leverandører og etterlever dem.
- 11.2 Insulas leverandører skal aktivt kommunisere og følge opp kravene i Insulas etiske retningslinjer for leverandører med sine underleverandører.
- 11.3 Insula forbeholder seg retten til anmeldte og uanmeldte oppfølgingsbesøk, samt til å gjennomføre revisjoner hos våre leverandører og underleverandører for å kunne observere den praktiske implementeringen av Insulas etiske retningslinjer for leverandører.

12. Enighet

Vi bekrefter herved at vi har lest, forstått og forplikter oss til å etterleve kravene i Insulas etiske retningslinjer for leverandører.

Dato og sted

Selskap

Signatur og tittel